

Glaucoomoperatie: Baerveldt implantatie

Oogdruk verlagende operatie

www.nwz.nl

Noordwest
Ziekenhuisgroep

Inhoud

Wat is een glaucoomoperatie: Baerveldt implantatie?	3
Vorbereiding opname en operatie	4
Uw oog druppelen	7
Waar wordt u opgenomen?	8
De operatie	9
De dag na de operatie: controle	10
Wat kunt u na de operatie verwachten?	10
Leefregels na de behandeling	10
Complicaties	11
Controleafspraak	12
Uw vragen	12

U wordt binnenkort opgenomen in Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar, voor een glaucoomoperatie (oogdruk verlagende operatie). Dit wordt ook wel een Baerveldt implantatie genoemd. U wordt voor deze operatie 1 dag opgenomen. In deze folder vindt u uitleg over de glaucoomoperatie en wat u kunt verwachten. Deze informatie ondersteunt de gesprekken met uw arts, optometristen en verpleegkundigen.

■ Wat is een glaucoomoperatie: Baerveldt implantatie?

Waarom deze operatie

Bij u is glaucoom geconstateerd. Dit is een te hoge oogdruk in het oog. Het doel van de glaucoomoperatie is uw oogdruk te verlagen. Hiervoor wordt een zogenaamd implantaat ingebracht: Baerveldt implantaat. Met de operatie wordt de verdere achteruitgang van uw gezichtsveld en zicht door glaucoom vertraagd. U gaat dus niet beter zien door de operatie. Het gezichtsveld dat al weg is, komt niet meer terug. In veel gevallen zijn na de implantatie nog aanvullende oogdruk verlagende oogdruppels nodig.

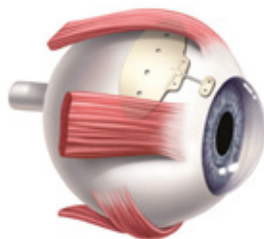
Wat is een Baerveldt implantaat?

Het Baerveldt implantaat bestaat uit een kunststofbuisje met daaraan een dun siliconen plaatje. Tijdens de operatie wordt het buisje in het oog gebracht, vlak voor het regenboogvlies. Via het buisje wordt het oogvocht afgevoerd naar het plaatje. Vanaf daar wordt het oogvocht, via de oogkas, in het bloed opgenomen. Het implantaat functioneert als een extra ontwateringsroute. Hierdoor wordt de oogdruk verlaagd.

Het Baerveldt implantaat wordt onder het bovenooglid op het oogwit vastgehecht. Over het implantaat komt een stukje donor oogwit. Dit zorgt ervoor dat het implantaat zo min mogelijk zichtbaar is en beschermd wordt. Het donor oogwit is geen levend weefsel, zoals een donornier dit bijvoorbeeld wel is. Om die reden is er geen gevaar voor afstoting.

Baerveldt implantaat

Het implantaat onder het ooglid vastgezet

■ **Vorbereiding opname en operatie**

Opname: uw afspraken

Binnenkort wordt u opgenomen in Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar. U krijgt een afspraak op het opnameplein. Op deze afdeling heeft u met diverse zorgverleners een gesprek: de anesthesioloog over de anesthesie, de verpleegkundige voor het opnamegesprek en de apothekersassistent over uw medicijnen. Deze afdeling vindt u op de begane grond bij de hoofdingang, huisnummer 068

De afdeling, die uw opname regelt, informeert u over de bovengenoemde afspraak of afspraken.

Gesprek met de anesthesioloog

U krijgt voor de operatie een vorm van anesthesie, narcose bijvoorbeeld. U heeft daarom een gesprek met de anesthesioloog. De anesthesioloog bespreekt het volgende met u:

- uw gezondheidstoestand
- welke vorm van anesthesie die u krijgt: algehele anesthesie (narcose) en/of regionale anesthesie (verdovende injectie onder het oog)
- het eventueel aanpassen van uw medicijnen rond de operatie
- informatie over niet eten en drinken (nuchter zijn)

Meer informatie vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'.

Op locatie Alkmaar krijgt u deze van het opnameplein.

Bloedverdünnende medicijnen

Als u bloedverdünnende medicijnen gebruikt, kan het zijn dat u deze tijdelijk moet stoppen of het gebruik tijdelijk moet aanpassen. De anesthesioloog bespreekt dit met u.

Gesprek met de verpleegkundige

U krijgt van de verpleegkundige uitleg over uw opname. Verder bespreekt de verpleegkundige het volgende met u:

- uw thuissituatie
- wat u vóór uw opname moet regelen voor goed herstel thuis: denk aan eventuele hulp en/of hulpmiddelen
- eventuele bijzonderheden rondom uw verzorging

Gesprek met de apothekersassistent

Het is belangrijk dat in het ziekenhuis bekend is welke medicijnen u gebruikt. U geeft dit daarom door aan de apothekersassistent. Neem ook uw medicijnen mee:

- alle medicijnen die u op dit moment mét en/of zónder recept gebruikt (vitamines of homeopathische medicijnen bijvoorbeeld): neem ook alle verpakkingen mee
- een overzicht van alle medicijnen die u op dit moment gebruikt: u kunt een actueel overzicht bij uw eigen apotheek opvragen

Nuchter zijn

U moet voor de operatie nuchter zijn. Dit betekent dat u een periode voor de operatie niet mag eten en drinken. Meer informatie hierover vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'.

Operatiedatum

U krijgt van de afdeling, die uw operatie heeft ingepland, de operatiedatum mee. U wordt verder een paar dagen van tevoren door deze afdeling gebeld.

De afdeling geeft dan door:

- waar en hoe laat u voor uw opname en operatie wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Zo nodig krijgt u ook nog andere instructies.

Het kan ook zijn dat u niet wordt gebeld, maar een paar dagen van tevoren een brief met deze informatie thuisgestuurd krijgt.

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u ook in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'. U krijgt deze brochure mee tijdens uw afspraak op het opnameplein.

U kunt op onze website nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling mee-maakt.

Zorg voor pijnstillers

Het kan zijn dat u na de operatie thuis nog pijn heeft. Wij raden u daarom aan om voor de operatie de pijnstiller Paracetamol (500 mg) in huis te halen. Deze is verkrijgbaar bij uw drogist of apotheek.

U mag bij napijn 1 of 2 tabletten paracetamol van 500mg per keer gebruiken tot maximaal 6 tabletten per dag. Indien nodig geeft de verpleegkundige u verder advies over pijnbestrijding.

Geen sieraden

Voor de operatie moet u uw sieraden afdoen, of beter nog thuislaten.

Geen make-up en bodylotion

Draag op de dag van de operatie geen make-up en/of nagellak. Ook mag u deze dag geen (gezichts)crème of bodylotion gebruiken.

Wat neemt u mee naar het ziekenhuis?

U neemt het volgende mee naar het ziekenhuis:

- geldig legitimatiebewijs
- zorgverzekeringspas
- alle medicijnen (met verpakking) die u thuis gebruikt

Niet meenemen

Noordwest Ziekenhuisgroep raadt u af kostbaarheden zoals sieraden en/of grote hoeveelheden geld mee te nemen naar het ziekenhuis. Er bestaat altijd kans op zoekraken en/of diefstal. Als u toch besluit dergelijke kostbaarheden en/of geld onbeheerd bij u te houden, doet u dat voor eigen rekening en risico. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor beschadiging, verlies of diefstal van uw persoonlijke eigendommen.

Meer informatie vindt u in de brochure 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'. U vindt deze folder op nwz.nl/patientenfolders

■ Uw oog druppelen

U moet 1 dag voor de operatie starten met het druppelen van het te opereren oog. Lees hiervoor de instructies (zie kader op bladzijde 8). Deze oogdruppel heet Tobradex. Het recept heeft u meegekregen op de polikliniek oogheelkunde, locatie Alkmaar. Zo niet, neem dan met de polikliniek contact op: telefoon 072 – 548 3200. De assistente stuurt het recept alsnog aan u op of faxt het naar de apotheek. Ook na de operatie druppelt u uw geopereerde oog.

Instructies oog-druppelen voor en na de operatie

Druppelschema 1 dag voor de ingreep

U start 1 dag voor de ingreep met het druppelen van het te behandelen oog volgens schema:

- 08:00 uur 1 druppel
- 11:00 uur 1 druppel
- 14:00 uur 1 druppel
- 16:00 uur 1 druppel
- 19:00 uur 1 druppel
- 22:00 uur 1 druppel

Druppelschema de dag na de ingreep

U start de dag na de operatie met het druppelen (Tobradex) van het geopereerde oog. Dit doet u 6 keer per dag, 1 druppel per keer. De oogarts bespreekt met u wanneer het druppelen gestopt kan worden.

Uw eigen oogdruppels naast de Tobradex

Naast de Tobradex druppels blijft u ook uw eigen oogdruppels gebruiken, zoals u dat gewend bent. Tenzij de oogarts anders met u heeft besproken. Wacht tussen iedere verschillende druppel minimaal 5 minuten. Soms schrijft uw oogarts extra druppels of tabletten voor.

■ Waar wordt u opgenomen?

U kunt voor deze operatie op de dagbehandeling of op de verpleegafdeling worden opgenomen.

Dagbehandeling chirurgie

Wordt u op de dagbehandeling chirurgie, huisnummer 028, opgenomen? Wilt u dan een dag voor de behandeling de algemene informatie van de dagbehandeling chirurgie doornemen?

Meer informatie vindt u in de brochure ‘Dagbehandeling chirurgie’.

Verpleegafdeling

Wordt u op de verpleegafdeling, huisnummer 240, opgenomen? Lees dan als voorbereiding de folder 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis'.

Meer informatie vindt u in de brochure 'Opname, goed voorbereid naar het ziekenhuis.'

■ De operatie

Verdoving

De implantatie kan onder plaatselijke verdoving of algehele narcose plaatsvinden. Wanneer we spreken over plaatselijke verdoving dan vindt de verdoving plaats met een verdovende injectie onder het oog. De oogarts die uw opereert geeft u deze injectie.

De implantatie

De oogarts die u opereert start de Baerveldt implantatie met het fixeren van uw oog in een naar beneden kijkende stand. Hierna wordt het gebied waar de Baerveldt implantaat komt vrijgemaakt. Dan wordt het implantaat op uw oog vastgehecht en vervolgens het buisje van het implantaat in uw oog geplaatst. Dit is meestal op het regenboogvlies. Over dit buisje komt een stukje donor oogwit. De Baerveldt implantatie duurt ongeveer een uur. U verlaat de operatiekamer met verband op het geopereerde oog. Dit verband wordt de volgende ochtend op de polikliniek oogheelkunde verwijderd. De avond na de operatie hoeft u het geopereerde oog dus niet te druppelen.

Slagingspercentage

Er is 80% kans dat het Baerveldt implantaat voldoende werkt. Dit houdt in dat de oogdruk voldoende daalt al dan niet met extra oogdruppels. Bij 20% van de glaucoomoperaties zakt de oogdruk niet voldoende.

Naar huis

Door de pleister op het geopereerde oog kunt u diepte en afstanden tijdelijk niet inschatten. U mag daarom na de operatie niet zelf autorijden. We adviseren u daarom altijd een begeleider mee te nemen. Ook als u met het openbaar vervoer of taxi naar huis gaat.

■ De dag na de operatie: controle

De dag na de operatie komt u naar de polikliniek voor controle. Daar wordt het verband door de polikliniekassistent van het oog verwijderd. U start u met de oogdruk verlagende druppels en de Tobradex. Het niet-geopereerde oog moet u blijven druppelen zoals u dat gewend bent. Daarin verandert niets.

■ Wat kunt u na de operatie verwachten?

De eerste weken na uw operatie kunt u klachten ondervinden:

- uw geopereerde oog voelt prikkend en geïrriteerd aan
- uw ooglid kan wat rood en gezwollen zijn en/of hangen
- u kunt last hebben van dubbelzien.

Meestal zijn deze klachten van tijdelijke aard en gaan ze vanzelf over.

■ Leefregels na de behandeling

De eerste maand na de operatie zijn de volgende leefregels heel belangrijk:

- niet in het oog wrijven
- niet sporten, zwemmen of in de sauna
- geen zware dingen tillen
- niet voorovergebogen werken/bukken
- geen make-up
- bescherm het oog tegen stoten. Draag daarom overdag uw bril en plak het plastic beschermkapje voor het geopereerde oog bij het douchen, haren wassen en slapen
- draag 2 weken 's nachts het beschermkapje voor het geopereerde oog (advies)
- geen verkeersdeelname: dit geldt voor autorijden en fietsen. Overleg met uw oogarts wanneer u weer aan het verkeer mag deelnemen

Contactlenzen dragen

Wilt u na de glaucoomoperatie graag contactlenzen dragen? Overleg dit dan met uw oogarts.

■ Complicaties

Oogdruk te laag

Na de operatie is het zicht de eerste dagen tot weken wazig. Dit kan komen doordat er wat bloed in het oog zit of omdat direct na de operatie de oogdruk vaak laag is. Een enkele keer blijft de oogdruk te laag. De afvoer werkt in zo'n geval te goed. Een te lage oogdruk kan leiden tot wazig zien door aantasting van het netvlies of door lensvertroebeling (staar of cataract). Soms is het nodig het oog opnieuw te opereren, bijvoorbeeld om de afvoer opnieuw te hechten of om een troebele ooglens te vervangen (staar).

Oogdruk te hoog

Vaker is echter het omgekeerde het geval: de oogdruk gaat weer stijgen. De afvoerbuis van het Baerveldt implantaat wordt expres dichtgehouden met een oplosbare afsluiting. Het doel hiervan is het oog eerst de kans te geven te herstellen van de operatie, zodat de oogdruk niet abrupt daalt. In de loop van een aantal weken lost de afsluiting vanzelf op. Daarom is het belangrijk dat u uw oogdruk verlagende medicamenten blijft gebruiken. Na ongeveer 6 tot 8 weken is afsluiting opgelost en daalt de oogdruk. Het opengaan van de buis gaat meestal ongemerkt. Soms is het zicht bij het opengaan van de buis wazig en ervaart u een zeurend/drukkend gevoel. Dit hoort na enkele uren weg te trekken.

Contact opnemen met de polikliniek

U neemt contact op met de polikliniek als de volgende klachten toenemen:

- het wazige zicht aanhoudt
- de pijn aanhoudt
- als het beeld niet alleen wazig is, maar zelfs verder afneemt

U wacht dan niet uw controleafspraak af.

Acute hoge oogdruk

Een acute hoge oogdruk herkent u aan wazig zien, een rood oog, oog- en hoofdpijn, misselijkheid, braken en lichtgevoeligheid. Ook dan neemt u contact op met polikliniek oogheelkunde.

Bloeding of infectie

Een ernstige complicatie is een bloeding tijdens de operatie of een infectie na de operatie. Soms heeft dit het verlies van het oog tot gevolg. Gelukkig is de kans op deze complicatie zeer klein (1 op de 1000 patiënten). De risico's van een te hoge oogdruk zijn vrijwel altijd groter. Blijvend slechter zien door de operatie kan optreden als het glaucoom voor de operatie al in een zeer ernstig stadium was. Dubbelzien herstelt dan ook moeizamer.

■ Controleafspraak

De 1e maand

De eerste maand na de operatie komt u regelmatig voor controle naar de polikliniek oogheelkunde, locatie Alkmaar

■ Uw vragen

Afhankelijk waar u wordt opgenomen, kunt u voor vragen contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie of de polikliniek oogheelkunde van Noordwest Ziekenhuisgroep, locatie Alkmaar.

Polikliniek oogheelkunde

Wordt u meerdere dagen op verpleegafdeling 240 opgenomen, dan kunt u over uw afspraak en/of behandeling contact opnemen met de polikliniek oogheelkunde, huisnummer 011, locatie Alkmaar. Dat kan op werkdagen van 08:30 tot 16:30 uur, telefoon: 072 - 548 3200.

Dagbehandeling chirurgie?

Wordt u voor één dag opgenomen op de dagbehandeling chirurgie, dan kunt u uw vragen op de dag van de behandeling aan de verpleegkundige stellen. Voor vragen na uw behandeling neemt u contact op met de dagbehandeling:

- Bij klachten **binnen 24** uur kunt u op werkdagen van 08:00 tot 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 4200.
- Bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag of na het weekend kunt u buiten de bovengenoemde kantoor tijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2488.

Als het nodig is maken we voor u een controleafspraak in overleg met de specialist.

Wie waarschuwt u bij klachten ná de eerste 24 uur?

- Heeft u de dagen na uw ingreep vragen of problemen? Neem dan binnen de kantoor tijden contact op met de polikliniek oogheelkunde, locatie Alkmaar: 072 - 548 3200. Met vragen of problemen buiten kantoor tijden kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Uw huisarts

Tot slot versturen wij een digitale brief naar uw huisarts. Hierin informeren wij hem/haar over uw behandeling.

■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie oogheelkunde
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 240545

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl